

ยูคาลิปตัส คามาลดูลেনซิส

Eucalyptus camaldulensis Dehn.

การส่งเสริมการปลูกไม้โตเร็วเพื่อให้มีไม้ใช้สอยในครัวเรือน และเพื่ออุตสาหกรรมที่จะมีเพิ่มมากขึ้น ไม้ที่ปลูกควรเป็นพันธุ์ไม้ที่มีการเจริญเติบโตเร็ว ปลูกง่าย ทนต่อสภาพแห้งแล้ง สามารถขึ้นได้ในพื้นที่ดินเสื่อมโทรมที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ไม้ยูคาลิปตัสเป็นไม้โตเร็วชนิดหนึ่ง ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมดังกล่าว มีรูปทรงลำต้นตรง เปลือกพอสมควรสามารถเจริญเติบโตและตัดฟันเพื่อใช้ประโยชน์ได้ตั้งแต่อายุ 3 – 5 ปี และยังสามารถแตกหน่อได้ดีอีกด้วย โดยไม่ต้องปลูกใหม่

เนื่องจากประชาชนในชนบทยังไม่รู้ถึงประโยชน์ของไม้ยูคาลิปตัสมากเท่าที่ควร โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีสภาพแห้งแล้งดินเค็ม และมีอัตราการบุกรุกทำลายป่าสูงกว่าภาคอื่นๆ จึงควรที่จะได้เร่งการรณรงค์ปลูกป่าให้มากขึ้น เพื่อทดแทนป่าที่ถูกทำลาย และรักษาความสมดุลตามธรรมชาติและที่สำคัญคือ ให้มีไม้ใช้สอยอย่างเพียงพอ โดยไม่ต้องตัดไม้จากป่าธรรมชาติอีกต่อไป

ลักษณะทั่วไป

ยูคาลิปตัสเป็นไม้ต่างประเทศมีมากกว่า 700 ชนิด มีถิ่นกำเนิดอยู่ในทวีปออสเตรเลียเป็นส่วนใหญ่ ประเทศไทยได้เริ่มนำยูคาลิปตัสชนิดต่างๆ มาทดลองปลูกประมาณปี พ.ศ. 2493 แต่ได้มีการทดลองกันจริงๆ เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2507 ปรากฏว่าไม้ยูคาลิปตัส คามาลดูลেনซิส (*Eucalyptus camaldulensis*) สามารถเจริญเติบโตได้ในแทบทุกสภาพพื้นที่ และมีอัตราการเจริญเติบโตสูงจึงนิยมปลูกกันมากอย่างแพร่หลาย

ยูคาลิปตัส คามาลดูลেনซิส สามารถเจริญเติบโตได้ในทุกสภาพของดินแทบทุกประเภท ตั้งแต่ในที่ริมน้ำ ที่ราบน้ำท่วมบางระยะในรอบปี แม้แต่ดินที่เป็นทรายและความแห้งแล้งติดต่อกันเป็นเวลานาน พื้นที่ดินเค็มที่มีปริมาณน้ำฝนน้อยกว่า 650 มม.ต่อปี รวมทั้งพื้นที่ที่มีดินเค็ม ดินเปรี้ยว แต่จะไม่ทนทานต่อดินที่มีหินปูนสูง

ลำต้น เป็นไม้ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ มีความสูง 24 – 26 เมตร และอาจสูงถึง 50 เมตร ความโตทางเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 – 2 เมตร หรืออาจโตมากกว่านี้ รูปทรงสูง เปลาตรง มีกิ่งก้านน้อย

ใบ เป็นคู่ตรงข้ามเรียงสลับกัน ลักษณะใบเป็นรูปหอก มีขนาด 2.5 – 12 x 0.3 – 0.8 นิ้ว ก้านใบยาว ใบสีเขียวอ่อนทั้งสองด้าน บางครั้งมีสีเทาใบบาง ห้อยลง เส้นใบ มองเห็นได้ชัด

เปลือก มีลักษณะเรียบเป็นมัน มีสีเทาสดสีขาวและน้ำตาลแดงเป็นบางแห่ง เปลือกนอกจะแตกร่อนเป็นแผ่นหลุดออกจากผิวของลำต้น เมื่อแห้งและลอกออกได้ง่ายในขณะสดหลังจากการ ตัดฟันเปลือกนอกหนา ประมาณ ซม.

เมล็ด ขนาดเล็กกว่า 1 มม. สีเหลือง เมล็ด 1 ก.ก. มีเมล็ดประมาณ 1 – 200,000 เมล็ด

ข้อดอก เกิดที่ข้อต่อระหว่างกิ่งกับใบ มีก้านดอกเรียวยาว และมีก้านย่อยแยกไปอีก ออกดอกเกือบตลอดปี ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของต้นไม้บางครั้งมีทั้งดอกตูม ดอกบาน ผลอ่อน และผลแก่ในกิ่งเดียวกัน ออกดอกปีละ 7 – 8 เดือน เหมาะกับการเลี้ยงผึ้ง

ผล มีลักษณะครึ่งวงกลม หรือรูปถ้วย มีขนาด 0.2–0.3 x 0.2–0.3 นิ้ว ผิวนอกแข็ง เมื่อยังอ่อนอยู่จะมีสีเขียว และจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเมื่อแก่ เมื่อผลแก่ปลายผลจะแยกออก ทำให้เมล็ดที่อยู่ภายในร่วงหล่นออกมา

ลักษณะเนื้อไม้ มีแก่นสีน้ำตาล กระพี้สีน้ำตาลอ่อน กระพี้และแก่นสีแตกต่างกันได้ชัด ไม้ยูคาลิปตัสความลาดดูเลนซิส ที่มีอายุมากขึ้นจะมีสีน้ำตาลแดงเข้มกว่าไม้อายุน้อย เนื้อไม้มีลักษณะค่อนข้างละเอียด เสี้ยนสน (Interlocked grain) บางครั้งบิดไปตามแนวลำต้น เนื้อไม้มีความกว้างจำเพาะอยู่ระหว่าง 0.6 – 0.9 ในสภาพแห้งแล้งซึ่งขึ้นอยู่กับอายุของไม้ เนื้อไม้แตกง่ายหลังจากตัดฟันตามแนวยาวขนานลำต้น แต่ถ้าทำให้ถูกหลักวิธีก็สามารถนำมาเลื่อยทำเครื่องเรือนและก่อสร้างได้

การเพาะชำกล้าไม้ยูคาลิปตัส

ฤดูทำการเพาะ การเพาะเมล็ดยูคาลิปตัส ควรทำในระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ เพราะระยะเวลาดังกล่าวจะทำให้สะดวกและได้ผลดี เนื่องจากหมดหน้าฝน และอากาศก็ไม่ร้อนจนเกินไป การย้ายชำจะมีเปอร์เซ็นต์การรอดตายสูง เมื่อกำลังออกมีอายุ 18 วัน เลี้ยงไว้ในถุงชำอย่างน้อย 2 – 3 เดือน จะมีความสูงประมาณ 25 ซม. ขนาดดังกล่าวเหมาะสมที่จะนำไปใช้ปลูกในเดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคมพอดี

แปลงเพาะเมล็ด แปลงเพาะควรให้ร่มประมาณ 50% ขนาดของแปลงควรจะกว้างประมาณ 1 เมตร เพื่อสะดวกในการปฏิบัติงาน ส่วนความยาว แล้วแต่ความเหมาะสม ความกว้างขนาดดังกล่าว ช่วยให้ปฏิบัติงานในแปลงเพาะได้สะดวก และง่ายต่อการคำนวณเนื้อที่ที่จะใช้หว่านเมล็ดอีกด้วย ขอบแปลงก่อด้วยอิฐบล็อก ซึ่งจะทำแข็งแรงและทนทานพื้นแปลงควรเป็นแบบเปิดหรือไม่มีสิ่งกีดกั้น เพราะเมื่อเวลาฝนตกหรือรดน้ำมากเกินไป น้ำจะได้ไม่ท่วมขังแต่จะซึมลงดินได้สะดวก และควรมีฝาทึบรอบแปลง โดยใช้ไม้ทำขอบขนาดเท่าแปลงบุด้วยลวดตาข่าย เพื่อป้องกันแมลงหรือสัตว์ที่ชอบกินหรือทำลายเมล็ด และกล้าไม้ในเวลากลางคืน กลางวันเปิดให้ได้รับแสงและควรมีผ้าพลาสติกสำหรับคลุมลงบนฝาทึบรอบแปลงเวลาฝนตกด้วย

ถ้าเพาะเมล็ดจำนวนไม่มากนัก ควรเพาะลงในกระบะไม้หรือถาดพลาสติกซึ่งจะทำให้ดูแลรักษาง่าย สะดวกเวลาย้ายชำ สามารถยกไปทั้งกระบะ เมื่อชำไม่หมดก็ยกกลับมาไว้ที่เดิมได้

ดินสำหรับเพาะเมล็ด ควรเป็นดินร่วนปนทรายมีการระบายน้ำได้ดี ดินในกรณีอื่นควรผสมทรายลงไปด้วยประมาณ 50% ทบให้ละเอียด โดยแยกเอาเศษไม้หินและกรวดออกเสียก่อน จึงใส่แปลงเพาะให้เต็มเสมอกับขอบแปลง เกี่ยให้ไ้ระดับเสมอกับขอบแปลงทุกด้าน รดน้ำดินในแปลงและทิ้งไว้ให้ดินเกาะตัวกันก่อนจึงหว่านเมล็ด เมื่อเพาะเมล็ดครั้งหนึ่งแล้ว ควรเปลี่ยนดินในแปลงหรือกระบะใหม่ตากแปลงทิ้งไว้สัก 2 – 3 วัน เพื่อฆ่าเชื้อราที่จะเป็นอันตรายต่อเมล็ดหรือกล้าไม้ที่เราจะ เพาะครั้งต่อไป

การหว่านเมล็ด เมล็ดยุคาลิปต์มีขนาดเล็กมากและมีกากปนอยู่ จึงควรหว่านเมล็ดให้มีระยะสม่ำเสมอคลุมพื้นที่โดยตลอดและไม่ให้เมล็ดซ้อนกัน โดยทดลองหว่านบนกระดาษกราฟก่อนก็ได้ เพื่อให้ทราบถึงปริมาณเมล็ดที่ใช้ต่อพื้นที่ หรือผสมกับทรายละเอียดอีก 2 เท่าตัว เพื่อจะได้ช่วยการกระจายของเมล็ดที่หว่านได้ดีขึ้น

เมื่อหว่านเมล็ดเสร็จแล้วให้ใช้ทรายโรยทับบางๆ (หนา 1 – 2 มม.) แล้วเกลี่ยให้เรียบจึงรดน้ำ ควรบันทึกหรือปักป้ายบอกชนิดไม้ น้ำหนักเมล็ดที่ใช้เพาะ และวันที่เพาะ ส่วนวันงอก วันย้ายชำ และจำนวนกล้าที่ย้ายก็บันทึกเพิ่มเติมที่หลัง

การรดน้ำแปลงเพาะ ขณะที่เมล็ดยังไม่งอก ควรรดทั้งเช้าและเย็น เพื่อให้ดินในแปลงชื้นอยู่เสมอ โดยใช้บัวรดน้ำชนิดที่หัวเป็นฝอยละเอียดหรือใช้ถังพ่นยาก็ได้ น้ำที่ใช้รดถ้าผสมยาฆ่าเชื้อราด้วยจะเป็นการดี เมล็ดจะงอกหลังจากเพาะประมาณ 7 – 10 วัน เมื่อเมล็ดงอกแล้วควรลดการให้น้ำลงเป็นวันละครั้งในตอนเย็นหรือวันเว้นวัน หรือเมื่อเห็นว่าดินในแปลงแห้ง เพื่อป้องกันกล้าไม้เกิดโรคเน่าคอดิน (damping off) เนื่องจากดินชื้นแฉะเกินไป

การย้ายชำ

ขนาดถุงพลาสติก ถุงพลาสติกสำหรับบรรจุดินเพื่อชำกล้าไม้ยูคาลิปตัส ควรใช้ขนาด 10 x 17 ซม. (4"x6.5") หนา 0.10 มม. 1 กิโลกรัมจะมีจำนวนถุงประมาณ 700 ถุง ก่อนนำไปบรรจุดินต้องเจาะรูก่อน เพื่อช่วยระบายน้ำส่วนเกินออกจากถุงเมื่อเวลารดน้ำหรือฝนตกมากเกินไป ถ้าน้ำขังอาจทำให้เกิดโรคเน่าคอดินแก่กล้าไม้ขณะยังเล็กอยู่ได้โดยใช้เหล็ก เจาะสายปะเก็น ขนาด 2 หุน ซึ่งจะเจาะได้เร็วและคราวละหลายๆ โดยเจาะสูง จากก้นถุง 5 ซม. และ 3 ซม. ตำแหน่งละ 2 รู แต่ละรูห่างกันประมาณ 5 ซม. เมื่อคลี่ถุงออกแต่ละถุงจะมี 8 รู เวลาบรรจุดินใส่ถุงและขยี้มกันแต่งให้แบนราบแล้ว 4 รูล่างจะอยู่บริเวณขอบก้นถุงพอดี

ดินสำหรับบรรจุถุงชำ ควรเป็นดินร่วนปนทรายซึ่งมีการระบายน้ำดี ก่อนบรรจุควรทุบให้ละเอียด แยกกรวด หิน เศษหญ้าออกก่อน หากดินแห้งเกินไปให้รดน้ำดินเล็กน้อย เพื่อให้ดินเกาะตัวกัน ทำให้บรรจุได้ง่าย กระแทกถุงให้ดินแน่น ขยี้มพื้กันถุงให้เรียบเพื่อสะดวกในการจัดเรียงถุง โดยเรียงเป็นแปลงกว้าง 12 ถุง ยาว 40 ถุง หรือเท่าไรก็ได้ แต่ให้สามารถเข้าไปดูแลจัดการได้สะดวก ดิน 1 ลูกบาศก์เมตร บรรจุได้ประมาณ 2,200 ถุง เรียงไว้ในที่มีแสงประมาณ 50% และเปิดเพิ่มแสงได้เมื่อกล้าไม้โตขึ้น

การชำกล้าไม้ ขนาดของกล้าไม้ยูคาลิปตัสที่เหมาะสมแก่การย้ายชำ คือ ความสูงราว 1.3 ซม. รากแก้ว (Primary root) ยาวประมาณ 1 ซม. หรืออายุประมาณ 18 วัน มีใบจริงประมาณ 1 คู่ ขนาดดังกล่าว เมื่อย้ายชำจะมีเปอร์เซ็นต์รอดตายสูง ก่อนชำกล้าไม้ต้องรดน้ำในถุงชำเสียก่อน เพื่อให้ดินชื้นและเกาะตัวซึ่งกันและกัน ปล่อยทิ้งไว้สักครู่แล้วรดน้ำซ้ำลงไปอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ น้ำซึมลงไปทั่วถุง ปกติแล้วจะรดน้ำทิ้งไว้ในตอนเช้า และชำกล้าไม้ในตอนบ่าย เพื่อให้กล้าไม้ถูกแดดน้อยในวันที่ทำการย้ายชำ

การถอนกล้าไม้ในแปลงเพาะ ควรรดน้ำในแปลงเพาะให้ชุ่มเสียก่อนเพื่อให้ถอนกล้าได้ง่าย เลือกถอนกล้าไม้ที่มีขนาดใกล้เคียงกันในการชำแต่ละครั้ง เพื่อให้กล้าไม้เติบโตเป็นรุ่นๆ ไป ถ้ากล้าไม้มีรากแก้วยาวเกินไป ควรจะเด็ดออกบ้างเพื่อสะดวกในการชำ และมีเปอร์เซ็นต์รอดตายสูง กล้าไม้ที่ถอนมา ควรจะพักไว้ในชั้นพลาสติกที่ใส่น้ำไว้เล็กน้อย การถอนกล้าไม้ชำครั้งหนึ่งๆ ไม่ควรถอนจำนวนมากๆ ควรจะกะให้ชำเสร็จหมดภายใน 3 ชั่วโมง

ก่อนชำกล้าไม้ ให้ใช้ไม้แท่งกลมเสียบปลายแหลมขนาดดินสอดำแทงดินในถุงชำที่รดน้ำไว้ตรงกลางถุงพอดี ให้ลึกและกว้างพอเหมาะกับขนาดของรากกล้าไม้ ใส่รากกล้าไม้ลงไปจนรากติดดินที่โคนกล้าไม้ให้แน่น ไม่ให้มีช่องว่างภายใน เสร็จแล้วใช้บัวรดน้ำชนิดเดียวกันกับที่รดน้ำแปลงเพาะรดน้ำให้กล้าไม้ในถุงชำอีกครั้ง

หลังจากย้ายชำกล้าไม้ได้ประมาณ 20 วัน ให้แยกถุงที่กล้าไม้ตายออก นำถุงกล้าไม้ที่ไม่ตายจากแปลงอื่นใส่แทน สำหรับถุงที่ตายให้นำไปเรียงเป็นแปลงอีก ถอนวัชพืชและเติมดินให้เต็มแล้วค่อยนำกล้าไม้มาลงชำใหม่

การโรยทรายหน้าถุงชำ กล้าไม้ที่รอดตายและตั้งตัวได้แล้วให้ใช้ทรายหยาบโรยบนหน้าถุงให้เต็มในส่วนที่ยุบลงไป เพื่อกันไม่ให้ปากถุงพับเวลารดน้ำ ช่วยให้หน้าดินไม่จับกันแน่นหรือเกิดตะไคร่น้ำบนหน้าดิน และสะดวกต่อการถอนวัชพืชที่เกิดขึ้นในถุงชำด้วย

การดูแลรักษากล้าไม้

การรดน้ำ ในระยะแรกหลังจากย้ายชำกล้าไม้ใหม่ๆ ควรจะรดน้ำในถุงทั้งเช้าและเย็นเป็นเวลาประมาณ 1 อาทิตย์ เพื่อให้ดินในถุงชำชุ่มชื้นอยู่เสมอ จะทำให้กล้าไม้ตั้งตัวได้เร็วขึ้น โดยใช้บัวรดน้ำชนิดที่หัวหรือฝักบัวเป็นฝอยละเอียดหลังจากนั้นรดน้ำวันละครึ่งในตอนเช้า ส่วนกล้าไม้ที่รอดตายและตั้งตัวได้แล้วหลังจากโรยทรายหน้าถุงแล้ว ให้รดน้ำวันเว้นวันในตอนเช้ามืดพอ เพราะถ้าให้น้ำมากจะทำให้กล้าไม้เติบโตทางด้านความสูงมากเกินไป ซึ่งทำให้ลำต้นอ่อน คดงอ และหักล้มง่าย

การถอนวัชพืช เพื่อป้องกันวัชพืชขึ้นแย่งแย่งอาหารในดินจากกล้าไม้ควรถอนวัชพืชที่ขึ้นในถุงชำกล้าไม้ ออกอย่างน้อยเดือนละครั้ง หลังจากรดน้ำกล้าไม้เสร็จใหม่ๆ เพราะจะทำให้ถอนวัชพืชได้ง่าย ควรถอนตั้งแต่วัชพืชยังมีขนาดเล็ก หากปล่อยให้วัชพืชโตเกินไปเวลาถอนวัชพืชจะทำให้เป็นอันตรายแก่กล้าไม้ได้ เสร็จแล้วให้เติมทรายปากถุงให้เต็มดังเดิม นอกจากนี้ยังต้องถอนหรือถางวัชพืชบริเวณโดยรอบเรือนเพาะชำออกไปประมาณ 2 เมตร ควรถางวัชพืชออกให้หมด และบริเวณใกล้เคียงให้ตัดหญ้าให้สั้นอยู่เสมอ เพื่อป้องกันไม่ให้เป็นที่อยู่อาศัยของแมลงหรือโรคบางอย่างที่อาจเป็นอันตรายแก่กล้าไม้ได้

การตัดราก เมื่อกล้าไม้เติบโตขึ้น จะมีรากบางส่วนยาวเกินออกไปนอกถุงชำ หากปล่อยให้ยังลึกลงไปในดิน ระบบรากก็จะไปเจริญอยู่นอกถุง ส่วนภายในถุงดินจะไม่มีรากฝอยอยู่เลย เวลาย้ายกล้าไม้ไปปลูกจะทำให้ระบบรากได้รับการกระทบกระเทือนมาก เพราะภายในถุงไม่มีรากฝอยอยู่ทำให้กล้าไม้อาจตายได้ จึงจำเป็นต้องมีการตัดรากที่โผล่พ้นถุงออกไปขาด การตัดรากควรทำอย่างน้อย 2 – 3 สัปดาห์ต่อครั้ง เมื่อตัดรากแต่ละแปลงเสร็จแล้วควรจะรดน้ำทันที เพื่อให้กล้าไม้ฟื้นตัวเร็วขึ้น

การจัดแยกความสูง นำกล้าไม้ที่ตัดรากแล้วในแปลงชำเดียวกันมาจัดแยกชั้นความสูง โดยเรียงตามลำดับตั้งแต่สูงที่สุดไปหาต่ำที่สุด เพื่อเปิดโอกาสให้กล้าไม้ทุกต้นได้รับแสงสว่างอย่างทั่วถึงกัน ซึ่งจะทำให้กล้าไม้เจริญเติบโตเร็วขึ้นและสะดวกต่อการคัดกล้าไม้ที่มีขนาดเดียวกันไปปลูกอีกด้วย เพื่อให้จัดแยกชั้นความสูงได้เร็วขึ้น ควรนำมาจัดเรียงแยกออกจากแปลงเดิม โดยใช้ที่ว่างข้างแปลงนั่นเอง และเลื่อนแต่ละแปลงตามลำดับ เมื่อจัดเสร็จไปแปลงหนึ่งๆ ควรรดน้ำทันที เพื่อให้กล้าไม้ฟื้นตัวเร็วขึ้นปกติการตัดรากและการจัดชั้นความสูงจะทำไปพร้อมกัน

การคัดแยกกล้าไม้ คือ การคัดกล้าที่เป็นโรคหรือรูปร่างที่ไม่สมบูรณ์ เช่น ลำต้นหักงอ แคระแกร็น ยอดแห้งตาย แยกออกทิ้ง หรือทำลายเสีย โดยเฉพาะกล้าไม้ที่เป็นโรคควรรีบทำลายทันที เพื่อไม่ให้โรคนั้นระบาดไปยังกล้าอื่น วิธีทำลายที่ดีที่สุดคือใช้ไฟเผา ปกติคัดแยกกล้าไม้ดังกล่าวทิ้งหรือทำลาย จะทำไปพร้อมกับการตัดรากและจัดแยกชั้นความสูงกล้าไม้

การดูแลรักษาอื่นๆ นอกจากที่กล่าวมาแล้ว ก็คือการพ่นยากำจัดศัตรูพืชเป็นครั้งคราวให้แก่กล้าไม้ทั้งในแปลงเพาะและแปลงถุงชำ และประมาณ 1 เดือน ก่อนนำกล้าไม้ไปปลูกควรจะต้องเปิดหลังคาเรือนชำออก ปล่อยให้กล้าไม้ได้รับแสงสว่างเต็มที่และลดการให้น้ำให้น้อยลง เพื่อเป็นการทำให้กล้าไม้แกร่งยิ่งขึ้น เมื่อนำไปปลูกจะทำให้เปอร์เซ็นต์การรอดตายสูง

การเตรียมพื้นที่ปลูก

การเตรียมพื้นที่ปลูกเป็นขั้นตอนหนึ่ง ที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของยูคาลิปตัส การจะจัดเตรียมพื้นที่ปลูกอย่างไรขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ สภาพดินซึ่งจะต้องพิจารณาในแต่ละพื้นที่ดังต่อไปนี้

1. ในสภาพพื้นที่ที่แห้งแล้ง เช่น เป็นดินลูกรัง พื้นที่ประเภทนี้จะมีไม้แคระแกรนขึ้นกระจายทั่วไป ซึ่งกีดขวางการเจริญเติบโตของไม้ที่ปลูกและมีปัญหาพื้นผิวหน้าดินแข็ง อันจะมีผลต่อการซึมลงไปได้ของน้ำฝน วิธีการเตรียมพื้นที่ที่ดีที่สุด คือการใช้แทรกเตอร์ไถพาดไม้เดิมที่มีออกและเก็บริบสุมเผาในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคมให้หมด จากนั้นก่อนเข้าฤดูฝนปลายเดือนเมษายน – ปลายเดือนพฤษภาคม ใช้แทรกเตอร์ไถพรวน 2 ครั้ง การไถอายุประมาณ 3 เดือนครั้งแรกใช้พาดสามมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นพื้นที่รองรับน้ำฝนที่ตกลงมา และซึมลงข้างล่าง หลังจากฝนตกหนัก 2 – 3 ครั้ง ใช้รถแทรกเตอร์พาดเจดไถพรวนแปรกลับอีกครั้ง การเตรียมพื้นที่แบบนี้จะมีค่าใช้จ่ายในการลงทุนระยะแรกสูง แต่การปลูกจะได้ผลและต้นไม้จะเจริญเติบโตดี อีกทั้งเป็นการกำจัดวัชพืชได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะทุนค่าใช้จ่ายในการบำรุงดูแลรักษา

2. ในสภาพพื้นที่ที่เป็นไร่ร้าง หรือพื้นที่กสิกรรมเก่า หรือพื้นที่ป่าที่ถูกแผ้วถางมาเป็นเวลานาน พื้นที่เหล่านี้จะมีปัญหาเกี่ยวกับวัชพืช ตอนต้นฤดูฝนก่อนปักหลักระยะปลูกควรใช้แทรกเตอร์ไถพรวนและเก็บรากวัชพืชออกด้วยก็จะช่วยลดการแก่งแย่งของวัชพืชในระยะแรกของการปลูกได้เป็นอย่างมาก อีกทั้งจะช่วยให้กล้าไม้ที่ปลูกตั้งตัวอย่างรวดเร็ว และสามารถต่อสู้กับวัชพืชได้เป็นอย่างดี ภายหลังการไถพรวน สิ่งที่ต้องกระทำต่อไปคือการปักหลักระยะปลูกและการขุดหลุมปลูก หากสามารถจัดเตรียมได้กว้างและลึกยิ่งเป็นการดี แต่พื้นที่ที่มีการจัดเตรียมอย่างดีโดยการไถพรวน ขนาดของหลุมประมาณ 25x25x25 ซม. ถึง 50x50x50 ซม. ก็เป็นการเพียงพอ พื้นที่ที่ผ่านการไถพรวนแล้วนั้น การขุดหลุมปลูกสามารถกระทำได้ง่ายและรวดเร็ว หรือจะขักร่องห่างเท่าระยะระหว่างแถว แล้วขุดหลุมปลูกตามระยะที่ต้องการก็ได้

การปลูก

ขนาดกล้าไม้ที่พอเหมาะในการย้ายปลูกอายุประมาณ 3 – 5 เดือน สูงประมาณ 25 – 40 ซม. ควรเลือกปลูกหลังจากวันที่ฝนตก ทำให้ดินเปียกชื้นพอสมควร ประการสำคัญถุงพลาสติกต้องฉีกออก และทิ้งนอกหลุม เพื่อให้ระบบรากสามารถชอนไชออกไปตั้งตัว และหาอาหารได้ดีขึ้นแล้ว กลบดินและกดรอบๆ ดันไม้ให้แน่น ในบริเวณพื้นที่ค่อนข้างแห้งแล้ง ระดับดินที่กลบหลุมควรให้เป็นแอ่งลึกกว่าระดับดินโดยรอบเล็กน้อย เพื่อให้เป็นแอ่งรับน้ำฝนเลี้ยงต้นไม้ระยะปลูกจะใช้ระยะปลูกถี่ห่างเท่าใดขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ และการนำไม้ไปใช้ประโยชน์ ซึ่งมีข้อคิดเห็นดังนี้

1) ปลูกเพื่อเป็นฟืนหรือเผาถ่าน ซึ่งใช้ไม้ขนาดเล็ก ก่ออาจปลูกระยะถี่ เช่น ใช้ระยะปลูก 1x2 เมตร หรือ 2x2 เมตร ซึ่งจะปลูกได้ 400 – 800 ต้น/ไร่ ในช่วง 2 – 3 ปีก็สามารถตัดไม้มาขายใช้ทำฟืนหรือเผาถ่านขายได้ และต้นโตไม้ยูคาลิปตัสที่ตัดออกไปสามารถแตกหน่อได้โดยไม่ต้องปลูกขึ้นใหม่

2) ปลูกเพื่ออุตสาหกรรมเยื่อกระดาษ เฟอร์นิเจอร์ หรือไม้สำหรับใช้ในการก่อสร้างที่ต้องการไม้ขนาดโตก็ควรใช้ระยะปลูก 2x3, 2x4 หรือ 4x4 เมตร ซึ่งจะปลูกได้ 100 – 270 ต้น/ไร่ สามารถตัดมาใช้เพื่ออุตสาหกรรมอื่นๆ ได้เมื่ออายุ 3 ปีขึ้นไป ส่วนไม้เพื่อการก่อสร้างต้องมีอายุมากกว่า 5 ปี การปลูกระยะห่างนั้น ในปีที่ 1 – 2 สามารถปลูกพืชเกษตรควบลงในระหว่างต้นและแถวของต้นไม้ได้ เป็นการให้พื้นที่ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ และยังมีรายได้ระหว่างคอยผลจากต้นไม้อีกด้วย

การบำรุงรักษา

การกำจัดวัชพืช เนื่องจากยูคาลิปตัสคามาลูเลนซิส มีความต้องการแสงและมีความสามารถในการแก่งแย่งกับพืชรากในระยะเวลาแรกได้น้อย ดังนั้น การกำจัดวัชพืชอย่างสม่ำเสมอจึงเป็นเรื่องจำเป็นแต่เมื่อต้นไม้สูงพ้นวัชพืชแล้ว การกำจัดวัชพืชรอบโคนต้นปีละครั้งก็เป็นการเพียงพอ ส่วนวัชพืชระหว่างต้นและระหว่างแถว ก็ใช้มีดหวดให้สั้นก็พอ ซึ่งการกำจัดวัชพืชนี้นอกจากจะเป็นการลดการแก่งแย่งแสงและธาตุอาหารในดินให้แก่ต้นไม้แล้ว ยังเป็นการลดเชื้อเพลิงที่จะเกิดไฟป่าที่จะเป็นอันตรายต้นไม้ที่ปลูกอีกด้วย

การป้องกันไฟป่า ไฟป่าเป็นตัวทำลายที่สำคัญต่อสวนป่า ดังนั้นการป้องกันไฟป่าเป็นเรื่องจำเป็น มิฉะนั้นต้นไม้ที่ปลูกมาด้วยความเหนื่อยยากและใช้เวลานาน จะถูกทำลายลงในเวลาไม่กี่ชั่วโมงก็ได้ การป้องกันไฟป่าทำได้โดยการกำจัดวัชพืชให้น้อยลง การทำแนวกันไฟ การชิงวัชพืชก่อนถึงหน้าแล้งซึ่งเป็นช่วงที่เกิดไฟป่า การเตรียมคนและอุปกรณ์ให้พร้อมเพื่อดับไฟ เมื่อเกิดไฟไหม้สวนป่าก็เป็นสิ่งจำเป็นที่จะป้องกันการเกิดไฟป่าและลดความรุนแรงที่เกิดจากไฟป่าได้

การใส่ปุ๋ย เพื่อให้ต้นไม้เจริญเติบโตได้ดีขึ้น ควรใส่ปุ๋ยให้กับต้นไม้บ้างเป็นครั้งคราวจะใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกก็ได้ สำหรับปริมาณที่ใส่ขึ้นอยู่กับความอุดมสมบูรณ์ของดิน ขนาดต้นไม้ ซึ่งจะต้องพิจารณาเป็นแห่งๆ ไป โดยใช้หลักว่าใส่ปริมาณน้อยแต่ใส่บ่อยๆ ต้นไม้จะใช้ประโยชน์จากปุ๋ยได้เต็มที่ใส่ปุ๋ยรอบต้นให้ห่างจากโคนเล็กน้อย พร้อมกับพรวนดินรอบๆ โคนต้น

การลิดกิ่ง ยูคาลิปตัสบางสายพันธุ์จะแตกกิ่งก้านตั้งแต่ยังเล็กหรือมีกิ่งที่มีขนาดใหญ่ทำให้ดูเป็นพุ่ม หากผู้ปลูกต้องการไม้ที่มีลำต้นเปลาตรงควรหมั่นตรวจและลิดกิ่งเสมอ แต่บางสายพันธุ์จะมีกิ่งก้านเล็ก ซึ่งจะแห้งและร่วงหล่นเองตามธรรมชาติในฤดูแล้ง

การตัดสาขายาระยะ ในกรณีที่ปลูกต้นไม้ในระยะถี่ เมื่อต้นไม้เจริญเติบโตมากขึ้นก็จะมีกิ่งเบียดบังและแก่งแย่งกันเอง ทำให้ต้นไม้ที่เหลืออยู่เจริญเติบโตดีขึ้น และไม้ที่ตัดออกก็สามารถนำไปใช้ประโยชน์ โดยจะเลือกตัดต้นที่มีลักษณะเลว หรือคดงอ แคร่แกร็นออก หรืออาจจะเลือกตัดออกแบบง่ายๆ เช่น ตัดออกแบบต้นเหินต้น หรือแถวเหินแถว หรือสลับกัน ก็ได้แต่ผู้ปลูกจะพิจารณาตามความเหมาะสมการบำรุงรักษาอื่นๆ ได้แก่ การป้องกันสัตว์เลื้อยเข้าเหยียบย่ำในระยะที่ต้นไม้อยู่เล็ก การป้องกันโรคและแมลง ซึ่งผู้ปลูกจะต้องหมั่นตรวจตราอย่างสม่ำเสมอ

การเจริญเติบโต

การปลูกสร้างสวนป่ายูคาลิปตัส ถ้าหากได้มีการดำเนินการปลูกและบำรุงรักษาอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการแล้ว ต้นยูคาลิปตัสที่ปลูกในสวนป่าจะเจริญเติบโตและให้ผลผลิตตอบแทนในระยะเวลา 5 ปี การเจริญเติบโตของยูคาลิปตัสในระยะ 5 – 7 ปีแรกไม่ต้องการเนื้อที่เท่าใดนักเนื่องจากมีเรือนยอดแคบๆ แม้บางแห่งจะเห็นต้นไม้อยู่อย่างเบียดเสียดกันบ้างแต่การเจริญเติบโตยังคงเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้นจึงยังไม่จำเป็นนักในการตัดสางขยายระยะ อย่างไรก็ตามสิ่งจำเป็นที่ต้องปฏิบัติในการดูแลต้นไม้คือหากพบต้นไม้ใดที่ไม่แข็งแรง เช่น ต้นที่ถูกแมลง รบกวนหรือเป็นโรค ไม้ที่แคะแกร็นหรือหากถูกข่มจากต้นข้างเคียงมาก ควรต้องตัดทิ้งออกไป สวนป่าที่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เกี่ยวกับการกำจัดวัชพืชและเชื้อเพลิงต่างๆ อย่างดีแล้ว มักจะรอดพ้นอันตรายจากไฟป่าได้ หรือในกรณีที่ดินไม้ยูคาลิปตัสได้รับอันตรายจากไฟป่าส่วนใหญ่ก็จะแตกตาออกมาอีกตามกิ่ง ลำต้น และตาเหล่านี้จะเจริญเติบโตเป็นหน่อใหม่หรือบางครั้งลำต้นเดิมจะเริ่มเจริญเติบโตต่อไปอีกอย่างปกติ

การตัดฟัน และการไว้หน่อ

1. ปลูกระยะ 1x1 เมตร (ไร่ละ 1,600 ต้น) ปีที่ 2 ตัดออก 50 เปอร์เซ็นต์ เพื่อทำพืชนาขนาดเล็ก ปีที่ 3 – 4 ตัดออก 50 เปอร์เซ็นต์ เพื่อทำพืนและถ่าน ที่เหลือตัดในปีที่ 5 เพื่อทำเชื้อกระดาษ ขึ้นไม้ดับ เสาขนาดเล็ก และไม้แปรรูปขนาดเล็ก

2.ปลูกระยะ 2x2 เมตร และ 2x4 เมตร (ไร่ละ 400 ต้น และ 200 ต้น) ปีที่ 3 – 4 ตัดออก 50 เปอร์เซ็นต์ เพื่อทำฟืนและถ่าน ปีที่ 5 ตัดทำเชื้อกระดาษ ขึ้นไม้สับ เสาขนาดเล็ก และไม้แปรรูปขนาดเล็ก หรือคงเหลือไม้ลักษณะดีไว้ 10 – 20 เปอร์เซ็นต์ เพื่อทำไม้แปรรูปใช้ก่อสร้าง บ้านเรือน

3.ปลูกระยะ 3x3 เมตร, และ 4x4 เมตร (ไร่ละ 176, 100 ต้น) ตัดในปีที่ 5 ทั้งหมด เพื่อทำเชื้อกระดาษ ขึ้นไม้สับ ฟืน ถ่าน เสาขนาดเล็ก และไม้แปรรูปขนาดเล็ก หรือคงเหลือไม้ลักษณะดีไว้ 20 เปอร์เซ็นต์ เพื่อทำไม้แปรรูปใช้ก่อสร้างบ้านเรือน

การตัดไม้ยูคาลิปตัสในสวนป่าออกมาใช้ประโยชน์ดังกล่าว ควรทำในระยะเริ่มต้นฤดูฝนเพราะดินมีความชื้น ต้นไม้ที่ตัดโคนลงจะได้รับความเสียหายจากการโค่นล้มน้อยกว่าช่วงหน้าแล้ง และควรตัดต้นไม้ยูคาลิปตัสให้ระดับพื้นดินประมาณ 10 – 12 ซม. เพื่อปล่อยให้แตกหน่อใหม่ จากนั้นอีกประมาณ 1 เดือน ใส่ปุ๋ยสูตร 15 – 15 – 15 จำนวน 10 กก./ไร่ ปล่อยให้แตกหน่ออีก 1 – 2 เดือน ทำการตัดแต่งหน่อไว้ให้เหลือเพียง 2 – 3 หน่อ หรืออาจจะเหลือไว้ 7 – 8 หน่อ อีกประมาณ 1 ปี จึงค่อยสาងหน่อออกไป 5 – 6 หน่อไปทำฟืน – ถ่าน หรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น เหลือหน่อที่ดีที่สุดเพียงหน่อเดียวหรือ 2 หน่อ ทำการบำรุงรักษาทุกๆ ปีตามปกติจนตัดฟันครั้งต่อไป

ประโยชน์ของไม้ยูคาลิปตัส

ยูคาลิปตัสสามารถนำมาปลูกเป็นสวนป่าเจริญเติบโตดี ให้ผลผลิตสูงเมื่อเปรียบเทียบกับไม้โตเร็วชนิดอื่น ในช่วง 1 – 2 ปีแรกสามารถปลูกพืชควบในพื้นที่สวนป่าแบบไร่นาป่าผสม หรือวนเกษตรได้ เช่น ปลูกละหุ่ง เพือก ถั่วลิสง สับปะรด ข้าวโพด ข้าว หนุ่ย กัญญา ฯลฯ ในระหว่างแถวของยูคาลิปตัสซึ่งจากการวิจัยของนักวิชาการพบว่า พืชควบที่ปลูกให้ผลผลิตอยู่ในเกณฑ์ดีและ ยูคาลิปตัสไม่เป็นพิษเป็นภัยต่อพืชเกษตรที่ปลูกแต่อย่างใด

ประโยชน์ทางตรง

ไม้ยูคาลิปตัสสามารถนำไปใช้ประโยชน์ทางตรงได้หลายหลายอย่างดังนี้

1. ทำไม้ใช้สอย เฟอร์นิเจอร์ เครื่องเรือน ทำรั้ว ทำคอกปศุสัตว์ ทำเสา ใช้ในการก่อสร้างต่างๆ ไม้ยูคาลิปตัสสามารถนำมาใช้เป็นส่วนประกอบของอาคารบ้านเรือนได้ แต่ควรจะได้ทำการอาบน้ำยารักษา เนื้อไม้ไว้ก่อนก็จะยืดอายุการใช้งานได้นาน

2. ทำฟืน เผ่าถ่าน ถ่านไม้ยูคาลิปตัสใช้เป็นเชื้อเพลิงติดไฟได้ดีและมีควันน้อย จากการทดลองไม้ฟืนยูคาลิปตัสให้พลังงานความร้อน 4,800 แคลอรีต่อกรัม ส่วนถ่านไม้ยูคาลิปตัสให้พลังงานความร้อน 7,400 แคลอรีต่อกรัม ซึ่งให้ความร้อนใกล้เคียงกับถ่านไม้โกงกาง ซึ่งจัดว่าเป็นถ่านไม้ชั้นดีที่สุด

3. ทำชิ้นไม้สับ ไม้ยูคาลิปตัสเมื่อนำมาแปรรูปและสับทำชิ้นไม้สับ สามารถนำไปผลิตแผ่นชิ้นไม้อัด แผ่นใยไม้อัด แผ่นปาร์ติเกิล และแผ่นไม้อัดซีเมนต์ นอกจากนี้ได้มีโรงงานผลิตชิ้นไม้สับ เพื่อนำส่งไปจำหน่ายให้กับโรงงานเยื่อกระดาษทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น ประเทศเกาหลี ไต้หวัน และญี่ปุ่น เป็นต้น ซึ่งมีความต้องการสูงมาก ไม้ท่อนยูคาลิปตัส 2.2 ตัน นำมาผลิตเป็นชิ้นไม้สับได้ 1 ตัน ราคาชิ้นไม้สับ ประมาณตันละ 3,000 บาทเศษ

4. ทำเยื่อไม้ ไม้ยูคาลิปตัสสามารถแปรรูปทำเยื่อไม้ยูคาลิปตัส ซึ่งมูลค่าผลผลิตเยื่อไม้ราคาตัน 17,000 บาท โดยไม้ท่อนยูคาลิปตัส 4.5 ตัน ผลิตเยื่อไม้ได้ 1 ตัน เยื่อไม้ให้สารพวกเซลลูโลส ซึ่งนำไปใช้ทำเส้นใยเรยอนและทำผ้าแทนเส้นใยฝ้าย และปยุ่นได้อีกด้วย โดยมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็นตันละ 60,000 บาท และเมื่อนำเส้นใยเรยอนมาปั่นเป็นเส้นด้าย และทอเป็นผ้าจะมีมูลค่าสูงถึง ตันละ 75,000 บาท และ 300,000 บาท ตามลำดับ

5. ทำกระดาษ จากการประเมินเยื่อไม้ยูคาลิปตัส 1 ตัน ผลิตเยื่อกระดาษได้ประมาณ 1 ตัน เยื่อไม้ยูคาลิปตัส มีคุณสมบัติเด่น คือ มีความฟูสูง และมีความทึบแสง ประกอบกับ ไฟเบอร์มีความแข็งแรงเหมาะต่อการใช้ทำกระดาษพิมพ์เขียวประเภทต่างๆ ได้

ประโยชน์ทางอ้อม

1. เห็ด ที่ระบบรากของไม้ยูคาลิปตัสจะมีเชื้อราไมคอร์ไรซาชนิดต่างๆ อาศัยอยู่ เป็นตัวช่วยดูดธาตุฟอสฟอรัสให้กับต้นยูคาลิปตัสได้มากขึ้น ช่วยให้ต้นไม้เจริญเติบโตดี และปรับปรุงดินเสื่อมให้มีคุณภาพดีขึ้น เมื่อถึงฤดูฝนเชื้อไมคอร์ไรซาเหล่านี้ ก็จะแทงดอกเห็ดโผล่เหนือพื้นดิน เพื่อแพร่กระจายพันธุ์ออกไป คนจึงเก็บดอกเห็ดเหล่านี้ไปกินไปขายได้ ในที่สวนป่ายูคาลิปตัสบางแห่งพบว่า มีเห็ดเกิดขึ้นได้ ต้นยูคาลิปตัสมากมายซึ่งเรียกว่า เห็ดยูคา ซึ่งมีอยู่หลายชนิด เช่น เห็ดเสม็ด เห็ดไข่ เห็ดระโงกขาว เป็นต้น ซึ่งสามารถรับประทานได้ อาจารย์ดีพร้อม ไชยวงศ์เกียรติ แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ทดลองหาวิธีการเพาะเลี้ยงเชื้อเห็ดยูคาในห้องปฏิบัติการอยู่ ซึ่งเชื่อแน่ว่าหากสามารถเพาะเชื้อเห็ดยูคาได้ และนำเชื้อเห็ดชนิดนี้ไปใส่ในสวนป่ายูคาลิปตัสและใส่ปุ๋ยคอกช่วยแล้ว จะทำให้เกษตรกรสามารถเก็บเห็ดยูคาบริโภค และส่งขายได้ เป็นการเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรได้อีกทางหนึ่ง

2. เลี้ยงผึ้ง ดอกยูคาลิปตัสมีน้ำหวานล่อแมลงมาผสมเกสรและดูดเอาน้ำหวานไปสร้างรวงผึ้ง และไม้ยูคาลิปตัสมีดอกปีละ 7 – 8 เดือนหรือเกือบตลอดปี ซึ่งผิดกับพันธุ์ไม้ชนิดอื่นๆ ทั่วไป ที่มักจะมีดอก 1 – 2 เดือน/ปี จึงเป็นประโยชน์มากสำหรับการเลี้ยงผึ้ง น้ำผึ้งที่ได้จากดอกไม้ยูคาลิปตัสมีรสและคุณภาพดี เหมือนกับน้ำผึ้งที่ได้จาก ดอกไม้ชนิดอื่นๆ

3. ล้างแวล้อม ช่วยทำให้เกิดความสมดุลตามธรรมชาติ เช่น เพิ่มความชุ่มชื้นให้แก่ พื้นที่ยืนเนื่องจากปริมาณน้ำที่ต้นไม้ยูคาลิปตัสดูดขึ้นไปคายน้ำออกทางใบ เป็นปริมาณกว่า 95% มีส่วนช่วยทำให้ฝนตกก่อให้เกิดการหมุนเวียนของธาตุอาหารในดิน

4. เศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการปลูกสร้างสวนป่าเชิงพาณิชย์อย่างครบวงจร โดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อยที่ปลูกยูคาลิปตัส จะมีแหล่งตลาดรองรับผลผลิตอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดความมั่นคงในอาชีพ และรายได้

5. สังคม สร้างงานในชนบท ทำให้คนมีงานทำ กระจายโรงงานอุตสาหกรรมไปสู่ชนบท

6. ประหยัดเงิน ลดเงินที่จะออกไปต่างประเทศ จากการที่ต้องสั่งซื้อไม้ท่อนและ วัตถุดิบ เชื้อกระดาษเข้าประเทศ

7. ช่วยฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ของชาติ โดยเฉพาะพื้นที่ป่าเศรษฐกิจได้มากขึ้น ตามเป้าหมายของรัฐบาล

